

Bijlage 4 Verklarende woordenlijst

Ambtenaar	persoon die een baan heeft bij de overheid
Amendement	de Tweede Kamer wil iets aan een voorstel voor een wet veranderen
B en W	de burgemeester en de wethouders
Begroting	overzicht van het geld van één jaar
Belasting	geld dat mensen, winkeliers en bedrijven aan de regering betalen en waarmee de regering bijvoorbeeld de ambtenaren en het aanleggen van wegen betaalt
Beleid	een plan waarin staat hoe mensen iets gaan doen
Bestemmingsplan	plan waarin staat wat wel en wat niet met een stuk land mag gebeuren
Bestuur	groep mensen die samen de baas is
Besturen	zorgen dat alles goed gaat en plannen maken voor de toekomst
Besluit	ergens een beslissing over nemen
Bezuinigen	minder geld uitgeven
Binnenhof	de gebouwen van de Eerste en de Tweede Kamer in Den Haag
Buitenland	andere landen dan Nederland

Burgemeester	de voorzitter van de gemeenteraad, hij bestuurt samen met de raad en de wethouders de gemeente
Burgers	alle mensen van het land
Coalitie	de politieke partijen die samen de baas zijn
CdK	Commissaris van de Koningin; de voorzitter van de Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten; hij bestuurt samen met hen de provincie
Conservatief	dingen moeten niet veranderen, alles moet zo blijven zoals het is
Debat	vraaggesprek tussen mensen die ieder een andere mening hebben
Democratie	de bestuurders van het land worden door het volk gekozen en gecontroleerd
Eerste Kamer	groep van 75 mensen die controleert of de Tweede Kamer en de regering goede wetten maken
Euro	geld waarmee je in een aantal landen kunt betalen, die lid zijn van de Europese Unie
Europa	het deel van de wereld waar Nederland ligt
EC	Europese Commissie; 27 mensen die plannen maken voor de Europese Unie
EP	Europees Parlement; mensen die zijn gekozen om de Europese Unie te besturen
Europese Raad	vergadering van de leiders van de landen die lid zijn van de Europese Unie

Europese Top	dit betekent hetzelfde als de Europese Raad
Europese Unie	een groep van 27 landen die in Europa die samenwerken
Formatie	het samenstellen van een nieuwe regering
Formateur	persoon die in opdracht van de koningin na de verkiezingen probeert een nieuwe regering te vormen
Fractie	alle leden van dezelfde partij in een bestuur
Fractievoorzitter	leider van een partij in bijvoorbeeld de Tweede Kamer of de gemeenteraad
GS	Gedeputeerde Staten; een groep mensen die samen met de Provinciale Staten de provincie bestuurt; zij maken plannen en voeren deze uit als de Provinciale Staten het ermee eens zijn
Gedeputeerde	iemand die lid is van Gedeputeerde Staten
Gemeente	één stad, maar ook een of meerdere dorpen samen
Gemeentehuis	gebouw waar de ambtenaren en het bestuur van de gemeente werken
Gemeenteraad	mensen die zijn gekozen om de gemeente te besturen
Grondwet	hierin staan de belangrijkste rechten en plichten van mensen en ook hoe het land wordt bestuurd
Interpellatie	een minister moet iets aan de Eerste of Tweede Kamer uitleggen
Journalist	iemand die verhalen schrijft over wat er is gebeurd

Kabinet	de ministers samen met de staatssecretarissen
Kamerlid	een persoon die lid is van de Eerste of Tweede Kamer
Kandidatenlijst	lijst met namen van mensen op wie je tijdens de verkiezingen kunt stemmen
Koopkracht	hoeveel geld je verdient en wat je daarmee kunt kopen
Lijsttrekker	de leider van een politieke partij tijdens de verkiezingen
Meerderheid	de helft van de aanwezige mensen plus één of meer
Mening:	hoe je over iets denkt, wat je ervan vindt
Ministerie	het kantoor van een minister en de mensen die hem helpen in Den Haag
Minister	persoon die plannen en wetten maakt voor Nederland
Minister-president	de baas van de ministers
Ministerraad	alle ministers die samen vergaderen
Motie	de Eerste of Tweede Kamer vertelt duidelijk haar mening aan de regering
Notulist	iemand die opschrijft wat in een vergadering wordt besproken
Oppositie	partijen in de Tweede Kamer die niet in de regering zitten en geen ministers hebben
Overheid	de regering van het land en alle mensen die daarvoor werken

Parlement	Eerste Kamer en Tweede Kamer samen, die de regering controleren
Pers	mensen die werken voor de krant, radio en tv
Premier	de minister-president; de baas van de ministers
Politiek	alles wat te maken heeft met het besturen van Nederland, de provincie, de gemeenten of Europa
Politieke partij	groep mensen met dezelfde ideeën en plannen die Nederland, een provincie of een gemeente bestuurt of wil besturen
Politicus	iemand die als beroep heeft om mee te praten over beslissingen die genomen worden. Deze persoon werkt voor Nederland, Provincie, Gemeente of Europa
PS	Provinciale Staten; het bestuur van een provincie
Provincie	een gedeelte van Nederland met een eigen bestuur
Provinciehuis	het gebouw waar het bestuur van de provincie werkt
Publieke tribune	plaats waar mensen kunnen zitten om naar een vergadering van bijvoorbeeld de Tweede Kamer of de gemeenteraad te luisteren
Raadsvergadering	vergadering van de gemeenteraad
Raadslid	persoon die lid is van de gemeenteraad
Raadszaal	de zaal in het gemeentehuis waar de gemeenteraad vergadert

Raad van Ministers	ministers van de landen die lid zijn van de Europese Unie; zij beslissen welke plannen doorgaan, soms samen met het Europees Parlement
Rampenplan	een plan waarin staat wat er moet gebeuren als er een ramp plaatsvindt
Regeerakkoord	de afspraken die partijen met elkaar maken als ze een regering gaan vormen
Regeren	het land besturen; wetten maken en uitvoeren
Regering	de ministers samen met staatssecretarissen en de koningin
Senaat	de Eerste Kamer
Staatssecretaris	hulpminister
Standpunt	mening; hoe je over iets denkt; wat je ervan vindt
Staten-Generaal	Eerste Kamer en Tweede Kamer samen, die de regering controleren
Stembiljet	lijst met namen van mensen die gekozen kunnen worden
Stemmen	uit een lijst met namen een persoon van een politieke partij kiezen die Nederland, de provincie, de gemeente of de Europese Unie goed kan besturen
Troonrede	samenvatting van de plannen van de regering, uitgesproken door de koningin
Tweede Kamer	150 mensen die door ons zijn gekozen om met de regering wetten te maken en de regering te controleren
Verdrag	afspraken tussen de leiders van verschillende landen, die nog goedgekeurd moeten worden door hun regeringen

Verkiezingen	een nieuwe regering, gemeenteraad, Provinciale Staten of Europees Parlement kiezen
Verkiezingsprogramma	boekje waarin de partijen schrijven welke plannen ze hebben
Vertegenwoordigen	namens een persoon of een groep praten
Vetorecht	als één persoon in een vergadering 'nee' zegt tegen een plan, gaat het plan niet door ook als de anderen dat wel willen
Voorzitter	persoon die een vergadering leidt
Wetten	regels die voor alle mensen van Nederland gelden
Wethouder	persoon die samen met de burgemeester en de gemeenteraad plannen maakt voor een gemeente
Wetsontwerp	een plan voor een nieuwe wet
Wet uitvoeren	zorgen dat er gebeurt wat er in de wet staat
Zetel	een stoel; een plaats in de gemeenteraad, Provinciale Staten, Tweede Kamer of Europees Parlement.

Ookjij kan
Meebeslissen

Naam

heeft met goed gevolg deelgenomen aan de cursus Ookjij kan meebeslissen,
een programma over politiek en staatsinrichting.

Handtekening cursist

Handtekening cursusleider

